

„EUROPA KARPAT”
DEKLARACJA KRASICZYŃSKA
23 LUTEGO 2013 R.

My, uczestnicy konferencji „Europa Karpat” w Krasiczynie dzielimy przekonanie, że Karpaty stanowią ważny element europejskiego bogactwa regionalnego. Ze swymi unikalnymi cechami Karpaty są dziś jednym z dwóch najważniejszych górzystych regionów europejskich. Po ostatnim rozszerzeniu Unii Europejskiej stanowią one także jej wschodnią granicę. To w istotny sposób podnosi znaczenie tego obszaru w zapewnieniu zrównoważonego rozwoju i spójności Wspólnoty.

W dzisiejszych czasach mieszkańcy makroregionu karpackiego borykają się z licznymi trudnościami. Brak infrastruktury transportowej, widoczne różnice w sytuacji społecznej, w tym wysokie strukturalne bezrobocie powodują, że bez precyzyjnych działań rozwojowych sytuacja mieszkańców Karpat będzie się pogarszać. Aktywność na rzecz modernizacji i rozwoju makroregionu karpackiego jest konieczna nie tylko z punktu widzenia wybranych państw członkowskich, ale całej Unii Europejskiej, szczególnie w kontekście jej przyszłego rozszerzenia w kierunku wschodnim, dlatego chcemy wspierać europejskie aspiracje Ukrainy.

Uważamy, że konieczne jest skoordynowanie działań na rzecz Karpat w wielu obszarach. Ich istotą powinno być zacieśnienie współpracy międzypaństwowej, regionalnej i transgranicznej w wymiarze gospodarczym, społecznym i kulturalnym, tak aby makroregion ten prezentował na forum Unii Europejskiej spójną wizję rozwoju. Tylko połączenie wspólnego wysiłku społeczeństw, parlamentów, rządów i władz lokalnych krajów karpackich stworzy możliwość skutecznego zabiegania o interesy Karpat na forum europejskim.

Ważną rolę mogą odegrać tu parlamenty narodowe tworząc Karpacką Sieć Współpracy Parlamentarnej. Sieć ta powinna umożliwić regularne kontakty parlamentarzystom z krajów karpackich we wszystkich obszarach ich zainteresowań. Ważnym krokiem prowadzącym do powstania takiej sieci będzie powołanie parlamentarnych grup karpackich w poszczególnych parlamentach narodowych i w Parlamencie Europejskim, a w przyszłości rozważenie powołania parlamentarnego zgromadzenia karpackiego.

Podkreślamy znaczenie Stowarzyszenia Euroregion Karpacki, jako instytucji koordynującej i aktywizującej działania na rzecz rozwoju tego obszaru. Popieramy postulat utworzenia transnarodowego programu operacyjnego Europejskiej Współpracy Terytorialnej dla obszaru Euroregionu Karpackiego w perspektywie 2014 - 2020 pod nazwą „Karpacki Horyzont 2020”. Rozwiązanie takie przyczyniłoby się do poprawy koordynacji i zwiększenia skuteczności dotychczasowych instrumentów finansowych Unii Europejskiej wspierających wielostronną współpracę terytorialną.

Program ten powinien obejmować wszystkie obszary, które zgłoszą do niego swój akces.

Jednocześnie apelujemy do Unii Europejskiej o bardziej aktywne wsparcie celów określonych w Konwencji Karpackiej podpisanej w Kijowie dnia 23 maja 2003 r, a także wzywamy do przyspieszenia działań na rzecz formalnego przystąpienia UE do tej konwencji jako jej strony. W szczególności konieczna jest ściślejsza współpraca w zakresie gospodarki wodnej i leśnej. Uznajemy również za ważne realizację zadań zapisanych w Protokole o zrównoważonej turystyce do Konwencji Karpackiej.

Z zadowoleniem odnotowujemy liczne przykłady ponadgranicznej współpracy partnerów z krajów karpackich. Za niezwykle cenną uważamy inicjatywę rozpoczęcia prac nad wydaniem Encyklopedii Karpackiej. W tym celu powołujemy grupę roboczą przedstawicieli szeregu uczelni zainteresowanych problematyką Karpat.

Z uwagą śledzimy postępy działań związanych z renowacją dawnego Obserwatorium Astronomicznego na szczycie Pop Iwan w Czarnohorze oraz budową centrum współpracy akademickiej w Mikuliczynie, w które w ramach wspólnego projektu zaangażowały się Uniwersytet Warszawski i Przykarpacki Uniwersytet Narodowy w Iwano-Frankiwsku.

Zwracamy uwagę na wspólne tradycje pasterskie należące od wieków do podstawowych form aktywności górali karpackich. Inicjatywą godną upowszechnienia w tym względzie jest organizowany w bieżącym roku międzynarodowy Redyk Karpacki-Transhumance 2013 jako tradycyjna wędrówka z owcami od Rumunii, przez Ukrainę, Polskę, Słowację i Czechy.

Wielkim ułatwieniem rozwoju współpracy państw karpackich - członków Unii Europejskiej - z Ukrainą będzie dalsza rozbudowa infrastruktury granicznej. Dlatego zdecydowanie popieramy zwiększenie liczby przejść granicznych na zachodniej granicy Ukrainy.

Ponadto wychodząc naprzeciw zgodnym postulatam i opiniom środowisk i instytucji związanych z sektorem mediów publicznych i prywatnych działających na obszarze Karpat, popieramy inicjatywę stworzenia międzynarodowej platformy do współpracy mediów karpackich, celem wspólnej promocji oraz opracowania i wdrożenia efektywnych systemów wymiany informacji.

Podkreślamy także, że nadrzędnym celem wszystkich działań powinno być wypracowanie europejskiej makroregionalnej strategii rozwojowej dla całych Karpat, przy współudziale wszystkich zainteresowanych krajów i regionów oraz instytucji europejskich. Powołanie do życia strategii miałooby przełomowe znaczenie dla spójności terytorialnej i zacieśnienia współpracy nie tylko między państwami i regionami karpackimi, ale także między Unią Europejską a jej wschodnimi partnerami. Makroregionalna Strategia Karpacka („Carpathia 2020” - CEEC - Co-operation, Economy, Environment, Culture) powinna być przede wszystkim zorientowana na współpracę, w tym na rozwój gospodarczy, ochronę środowiska oraz kulturę. Elementem tej strategii powinno być

włączenie drogi "Via Carpathia" do transeuropejskich sieci transportowych TEN-T. Trasa ta, przebiegająca przez wschodnie obszary UE, powinna stać się swoistym rdzeniem wokół którego tworzył się będzie trwały rozwój całego makroregionu karpackiego.

Krasiczyn, 23 lutego 2013 roku